

MUISTIO

STM/SVO/EVY 18.12.2020
Hallitussihteeri Saara Rahko

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus valtioneuvoston asetus covid-19-rokotteen vakuuttamiseksi**Yhteenveto**

Ehdotetaan annettavaksi asetus valtioneuvoston asetus covid-19-rokotteen vakuuttamiseksi. Asetuksella säädetään valtioneuvoston asetus covid-19-rokotteen vakuuttamiseksi annetun lain (xx/2020) mukaisesti tarkemmin vakuutus-takuuta koskevan hakemuksen tekemisestä sosiaali- ja terveysministeriölle ja hakemuksen sisällöstä, vakuu-tustakuun perusteella maksettavien korvausten hakemisesta Valtiokonttorilta, korvausten maksamisen ajan-kohdasta ja hakemisen tarkemmista ehdoista ja takuumaksun määräytymisestä ja maksuajankohdasta.

Taustaa

Suomessa lääkkeitä ja rokotteista aiheutuvia henkilövahinkoja korvataan Suomen Keskinäinen Lääkevahin-kovakuutusyhtiön antamasta lääkevahinkovakuutuksesta. Lääkevahinkovakuutusyhtiö on ilmoittanut, että se ei saa covid-19-rokotteesta aiheutuvalle riskille jälleenvakuutusta 1.1.2021 alkaen, kun jälleenvakuutusoppi-mukset uusiutuvat. Asianmukaisen vakuutusturvan säilyttämiseksi valtion mukaantulo lääkevahinkovakuutuk-seen liittyvän riskin kantamiseen on välttämätöntä. Laki valtioneuvoston asetus covid-19-rokotteen vakuuttamiseksi tulee voimaan 1.1.2021. Lain tarkoituksena on varmistaa, että covid-19-taudin ehkäisemiseksi tarkoitetut ro-kotteet pysyvät vakuutettuina muiden lääkkeiden ja rokotteiden tapaan.

Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Annattavassa asetuksessa on tarkoitus säätää vakuutustakuuta koskevan hakemuksen sisällöstä, takuumaksun maksamisesta, korvausvaatimuksen esittämisestä Valtiokonttorille sekä valtioneuvoston asetus perustuvien kor-vausten maksamisesta vakuutusyhtiölle.

Asetuksessa säädettäisiin, että vakuutustakuuta hakevan vakuutusyhtiön olisi hakemuksessa toimitettava sosi-aali- ja terveysministeriölle ensinnäkin hakemuksen kohteena olevan henkilövakuutuksen vakuutusehdot ja tiedot edelliseltä vakuutuskaudelta perityistä vakuutusmaksuista. Näin ministeriö voisi varmistua siitä, että vakuutus todella korvaa laissa tarkoitettulla tavalla covid-19-rokotteesta aiheutuneita henkilövahinkoja. Va-kuutusyhtiön olisi myös perusteltava hakemuksessa vakuutustakuun tarpeellisuus. Käytännössä tämä tarkoit-taisi, että yhtiön olisi esitettävä selvitys siitä, ettei yhtiön oma varallisuus ei riitä kattamaan vakuutusehtojen mukaisia korvauksia ilman jälleenvakuutusta tai vakuutustakuuta. Lisäksi yhtiön olisi esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat, että aikaisempi jälleenvakuutus päättyy tai on päätynyt ja muuta covid-19-rokotteita kattavaa jälleenvakuutusta ei ole saatavilla kohtuullisin ehdoin sekä tiedot päättyvän tai päättyneet jälleenvakuutuksen vakuutusehdoista ja vakuutusmaksusta. Yhtiön olisi annettava ministeriölle erittely niistä hakemukseen liitty-vistä asiakirjoista, jotka sisältävät viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti salaiseksi luokiteltavaa tietoa (*liiketaloussalaisuudet*). sekä annettava myös muut takuun myöntämiseksi edellytetyt ja tarpeelliset tiedot.

Takuumaksusta säädettäisiin, että takuumaksun perimisestä huolehtisi Valtiokonttori. Takuumaksun perimi-nen kuuluu valtioneuvoston asetus covid-19-rokotteen vakuuttamiseksi annetun lain mukaisesti Valtiokonttorin hal-linnointitehtäviin, eli kyseessä olisi menettelyä selventävä säännös. Valtioneuvoston takuupäätöksen tiedoksi saatuaan valtiokonttori lähettäisi vakuutusyhtiölle takuumaksua koskevan laskun. Takuumaksu oli maksettava yhdessä erässä laskuun merkittynä eräpäivänä. Määräajassa suorittamatta jääneestä takuumaksusta perittäisiin viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n mukaisesti.

Asetuksen 3 §:ssä säädettäisiin ensinnäkin tiedoista, joita vakuutusyhtiön on pyydettyä ja vähintään vuosit-tain toimitettava Valtiokonttorille. Lisäksi selvitys olisi toimitettava erikseen kunkin sellaisen kalenterivuoden osalta, jolle vakuutustakuu on myönnetty. Tarkoitus on, että valtion viranomaiset pysyvät näiden tietojen avulla ajan tasalla vakuutustakuun toimivuudesta ja määrän riittävydestä. Lisäksi näitä tietoja voitaisiin käyt-tää vakuutusyhtiölle maksettavan suorituksen määrän laskemiseksi ja perusteen arvioimiseksi.

Asetuksen 3 §:ssä säädettäisiin myös vakuutusyhtiön maksuvaatimuksen esittämisestä ja Valtiokonttorille toimitettavista tiedoista. Vakuutusyhtiön olisi vaadittava vakuutustakuuseen perustuvaa suoritusta Valtiokonttorilta. Vakuutusyhtiö voisi periaatteessa vaatia maksua sille sopivan aikataulun mukaan, kuitenkin korkeintaan neljännesvuosittain. Valtiokonttori suorittaisi vakuutusyhtiölle maksun pykälän 1 momentissa tarkoitetun selvityksen perusteella kuukauden kuluessa riittävän selvityksen saatuaan. Kuukauden määräaika vastaa esimerkiksi vakuutussopimuslaissa olevaa aikaa vakuutuskorvausten maksulle. Riittävänä pidettäisiin selvitystä, josta kävisi ilmi esimerkiksi korvattavien vahinkojen määrä ja niistä siihen mennessä aiheutuneet korvatut kustannukset. Yksityiskohtaisten tietojen toimittaminen yksittäisistä vahingoista tai vahingonkärtsijöistä voisi tulla kyseeseen vain hyvin poikkeuksellisissa tapauksissa. Tällaisia yksityiskohtaisia tietoja voisivat olla esimerkiksi vahingonkärtsijöiden lääkärinlausunnot ja sairaskertomukset.

Asetuksen 4 §:ssä säädettäisiin jatkuvien korvausten suorittamisesta vakuutusyhtiölle. Tällaisia jatkuvia korvauksia ovat esimerkiksi ansionmenetykskorvaukset. Säännöksen tarkoitus on, että tällaisia jatkuvia korvauksia, ei voisi vaatia etukäteen maksettavaksi, vaan ne maksettaisi vasta niiden eräännyttyä ja korvausten todellista määrää vastaavina.

Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan samaan aikaan kuin laki valtioneuvoston päätöksellä covid-19-rokotteen vakuuttamiseksi eli 1.1.2021.

Asetusluonnoksesta on pyydetty lausunnot Valtiokonttorilta, valtiovarainministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, THL:ltä, Finanssivalvonnalta ja Suomen Keskinäiseltä Lääkevahinkovakuutusyhtiöltä.